

Startside>Anlæggelse af retssag>Hvor og hvordan>Rentesatser

Rentesatser

Oplysninger om, hvordan hvert enkelt EU-land beregner den lovbestemte rentesats.

Beregning af lovbestemte renter i relation til det retlige samarbejde i civil- og handelssager kan være relevant inden for rammerne af flere EU-retlige forskrifter. Disse forskrifter regulerer imidlertid ikke de nærmere detaljer vedrørende lovbestemte renter, og det skal derfor afgøres efter national lovgivning, hvordan og på hvilket grundlag lovbestemte renter skal beregnes.

I en grænseoverskridende sag kan sådanne oplysninger vise sig at være relevante, og adgangen til sådanne oplysninger nødvendig. Det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område har derfor udarbejdet faktablade, som giver oplysninger om, hvordan medlemsstaterne definerer lovbestemte renter, om der efter national ret gælder sådanne renter, og på hvilket retsgrundlag de i givet fald beregnes og med hvilken sats. Der findes også oplysninger om de omstændigheder og betingelser, hvorunder disse satser gælder, og om hvordan de beregnes.

Vælg det relevante lands flag for at få detaljerede nationale oplysninger.

Sidste opdatering: 26/10/2020

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning. Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.

Lovbestemt rente - Belgien

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Morarente er den procentsats, der anvendes til at beregne det tillægsbeløb, en debitor, der ikke har betalt sin kreditor til tiden, skal betale.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Morarente i civile søgsmål (dvs. sager mellem enkeltpersoner eller mellem en enkeltperson og en handlende) beregnes ved at lægge 2 % til 12-måneders EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate).

Handelstransaktioner (dvs. transaktioner mellem handlende og/eller virksomheder) er omfattet af lov af 2. august om bekæmpelse af forsinkede betalinger i handelstransaktioner (*Wet van 2/08/2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties*). Denne rente anvendes, medmindre parterne har aftalt andet (kontraktlig rente).

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Den halvårslige rentetilpasning for handelstransaktioner bekendtgøres i Belgiens lovtidende (websted for Belgisch staatsblad – Moniteur belge: <http://www.ejustice.just.fgov.be/>)

Yderligere oplysninger kan fås på webstedet for den føderale offentlige tjeneste for virksomheder og forbrugere (Federale Overheidsdienst Economie <http://economie.fgov.be/>)

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Yderligere oplysninger kan fås vederlagsfrit på webstedet for den føderale offentlige tjeneste for virksomheder og forbrugere (<http://economie.fgov.be/>)

Sidste opdatering: 10/01/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Bulgarien

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Begrebet indgår i den bulgarske retsorden, men udtrykket er ikke i øjeblikket defineret i lovgivningen.

Ifølge retslitteraturen er lovbestemte renter sådanne renter, der ikke er fastsat ved aftale (hvis det var tilfældet, ville der være tale om morarenter), der skal betales i kraft af en lovbestemmelse. Lovbestemt rente ved for sen betaling (morarente) skal betales ved for sen opfyldelse af en pengeforpligtelse. I tilfælde af misligholdelse af en fordring på penge har kreditor altid ret til en godtgørelse beregnet efter den lovbestemte rente fra datoen for den forsinkede betaling, jf. artikel 86, stk. 1, første punktum, i lov om forpligtelser og aftaler [*zakon za zadalzhniata i dogovorite (LOC)*] (herefter aftaleloven). Ifølge den højeste kassationsrets harmoniserede retspraksis er en misligholdelse af en finansiel forpligtelse altid en forsinkelse med betalingen, og kreditor kan kræve en godtgørelse fra debitor på et beløb svarende til den lovbestemte rente fra det tidspunkt, hvor forsinkelsen indtræder, i henhold til den almindelige regel i aftalelovens artikel 86, stk. 1. Hvis der er tale om en midlertidig forpligtelse, anses debitor for at have misligholdt aftalen ved fristens udløb, og i mangel af en forfaldsdato anses debitor for at misligholde aftalen, når vedkommende er blevet opfordret af kreditor til at betale, jf. aftalelovens artikel 84, stk. 2. Kravet på lovbestemte renter udspringer således af følgende faktiske omstændigheder: En principal finansiel forpligtelse, dens forfald til betaling og en misligholdelse af denne forpligtelse, hvor de lovbestemte renter har til formål at erstatte det tab, som kreditor er blevet påført som følge af misligholdelsen. Rentekravet er af accessorisk karakter, men har en vis grad af autonomi i forhold til hovedstolen, idet de faktorer, der ligger til grund for den finansielle forpligtelse, indeholder en faktor, der svarer til den manglende opfyldelse af forpligtelsen, dvs. misligholdelsen af hovedkravet.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

I henhold til aftalelovens artikel 86, stk. 1, skal en debitor, som misligholder en forpligtelse, der kan gøres op i penge, betale en godtgørelse beregnet efter den lovbestemte rente fra datoen for forsinkelsen. Den lovbestemte rentesats fastsættes af ministerrådet.

Med hjemmel i aftalelovens artikel 86, stk. 2, og med henblik på at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (EFT L 48/1 af 23.2.2011), har regeringen udstedt dekret nr. 100 af 29. maj 2012 om fastsættelse af størrelsen af den lovbestemte rente af restancer i BGN og i udenlandsk valuta, der trådte i kraft den 1. juli 2012, som senere ophævet, og dekret nr. 426 af 18. december 2014 om fastlæggelse af den lovbestemte rente af forsinkede betalinger, der trådte i kraft den 1. januar 2015. Det bestemmes i sidstnævnte dekret, at den lovbestemte rente er den bulgarske nationalbanks diskonto i den periode, hvor forsinkelsen varer, plus 10 procentpoint. Den årlige

lovbestemte rentesats for sådanne betalinger er den bulgarske nationalbanks basisrente gældende fra den 1. januar eller den 1. juli i det indeværende år plus 10 procentpoint. Den daglige lovbestemte rente for fordringer, der er forfaldet til betaling, er 1/360 af den årlige sats. Den rente, som er gældende fra den 1. januar i indeværende år, gælder for første halvår, og den, der er gældende fra 1. juli, for andet halvår.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Den bulgarske nationalbank offentliggør basisrenten for den relevante periode ved hjælp af en metode, der fastsættes af bestyrelsen, og offentliggør den i den bulgarske statstidende. Basisrenten og ændringer dertil offentliggøres på den bulgarske nationalbanks websted: – <http://www.bnb.bg/>. Dette websted indeholder også den metode, der anvendes til at fastsætte basisrenten.

I aftalelovens artikel 10, stk. 3, er det fastsat, at rente af skyldige rentebetalinger (rentes rente) skal betales efter den bulgarske nationalbanks regler. Der er dog ikke offentliggjort sådanne regler.

I artikel 294, stk. 2, i handelsloven er det fastsat, at der inden for rammerne af en retshandel tilskrives rentes rente, medmindre der er indgået en udtrykkelig aftale om det modsatte.

I tilfælde af et søgsmål vedrørende et rentebærende krav på penge inden for rammerne af en handelsretlig tvist skal stævningen bilægges dokumentation for størrelsen af de påløbne renter. Denne dokumentation, som der henvises til i retsplejelovens artikel 366, er en betingelse for, at kravet kan anerkendes. Hvis dokumentationen mangler, skal sagsøger supplere stævningen senest en uge efter modtagelsen af meddelelsen. Sker det ikke, afviser retten stævningen.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Oplysninger om basisrenten og ændringer af denne findes på engelsk og bulgarsk på den bulgarske nationalbanks websted: <http://www.bnb.bg/>, herunder på engelsk.

Lov om forpligtelser og aftaler, handelsloven og andre retsakter, der er nævnt ovenfor, findes på bulgarsk på webstedet: <https://www.lex.bg/>.

Lov om forpligtelser og aftaler, handelsloven og ministerrådets dekret nr. 426 af 18. december 2014 om indførelse af en lovbestemt rentesats for fordringer, der er forfaldet til betaling, er også tilgængelig på bulgarsk på webstedet: www.tita.bg. <https://www.tita.bg/>.

På nettet kan man foretage en gratis beregning af størrelsen af de lovbestemte renter ved at indtaste hovedstolens størrelse og forsinkelsens varighed - https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html, <http://balans.bg>.

Sidste opdatering: 16/10/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Tjekkiet

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Ja. Renter er normalt omfattet af artikel 1802-1806 i lov nr. 89/2012 (civillovbogen) og defineres som en økonomisk sanktion, der uden videre pålægges efter loven, hvis debitor misligholder sin betalingsforpligtelse. Morarenten fastlægges i afledt lovgivning (for indeværende i bekendtgørelse nr. 351/2013).

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Morarenten fastlægges i overensstemmelse med den lovgivning, der er gældende den første dag, hvor debitor misligholder sin forpligtelse.

Tjekkisk bekendtgørelse nr. 351/2013 af 16. oktober 2013 har været i kraft siden 1. januar 2014. *Den fastlægger morarenten og omkostningerne ved gældens inddrivelse, salæret til kuratoren, administratoren og et af retten udpeget medlem af det organ, der repræsenterer en juridisk enhed, og den regulerer visse anliggender i tilknytning til handelstidende og offentlige registre over fysiske og juridiske personer.* Det fremgår af bekendtgørelsen, at den årlige morarante er baseret på reporenten, som fastlægges af nationalbanken for den første dag i den kalenderperiode, hvor misligholdelsen indtrådte, med tillæg af otte procentpoint. Denne rente forbliver uændret gennem hele misligholdelsesperioden.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Renter som følge af en misligholdelse, der indtrådte før bekendtgørelse nr. 351/2013 trådte i kraft, er omfattet af den dagældende lovgivning, dvs. bekendtgørelse nr. 142/1994. Man skal altid benytte sig af den version, der var gældende på den første misligholdelsesdag.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

Sidste opdatering: 31/03/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [de](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Lovbestemt rente - Tyskland

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Ja. Spørgsmålet om morarenter er reguleret i § 246 i den civile lovbog (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB). Hvis det ved lov eller inden for rammerne af en retshandel er bestemt, at der skal betales rente af en fordring, er rentesatsen 4 % p.a., medmindre andet er aftalt.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Morarentens sats	Kriterier for anvendelse (hvis relevant)	Retsgrundlag
4 %	Standardsats, der finder anvendelse, medmindre andet er bestemt i speciallovgivningen eller i en aftale	§ 246 i den civile lovbog
5 %	Ved gensidige handelstransaktioner (med undtagelse af forhalingsrente), medmindre andet er fastsat i speciallovgivningen	§ 352 i handelsloven (Handelsgesetzbuch, HGB)
5 procentpoint over den i tysk ret fastsatte basisrente (*)	Ved forsinket betaling af pengeskuld	§ 288, stk. 1, i den civile lovbog
9 procentpoint over den i tysk ret fastsatte basisrente (*)	Ved forsinkelse med betaling af et krav på vederlag, såfremt en forbruger ikke er part i den underliggende retshandel.	§ 288, stk. 2, i den civile lovbog

5 procentpoint over den i tysk ret fastsatte basisrente (*)	Ved forsinkelse med betalingen inden for rammerne af en forbrugerkreditaftale, for så vidt som der ikke foreligger et ejendoms lån	§ 497, stk. 1, første punktum, i den civile lovbog
5 eller 9 procentpoint over den i tysk ret fastsatte basisrente (*)	Ved pengeskyld fra det tidspunkt, hvor en sag er anlagt (fra modtagelse af stævningen/påkravet), dog tidligst fra forfaldsdatoen.	§ 291 i den civile lovbog
5 procentpoint over den i tysk ret fastsatte basisrente (*)	Ved sagsomkostninger, fra det tidspunkt, hvor begæringen om fastsættelse af sagsomkostninger blev indgivet, og fra forfaldsdatoen. Såfremt en sådan begæring ikke er fornøden, fra tidspunktet for domsafsigelsen	§ 104, stk. 1, andet punktum, i den civile retsplejelov (Zivilprozessordnung, ZPO)
2 % over den i tysk ret fastsatte basisrente (*), dog mindst 6 %	Ved transaktioner, der finder sted ved hjælp af checks eller vekslers, dog finder en rente på over 6 % kun sted på nationale vekslers og checks	§ 45-46 i checkloven (Scheckgesetz) § 28, 48 og 49 i vekselloven (Wechselgesetz)

(*) Den basisrente, der gælder efter tysk ret, er IKKE den samme som ECB's basisrente. Hvad angår beregningen heraf henvises til punkt 3.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Den basisrente, der er fastsat efter tysk lovgivning, er ikke den samme som ECB's basisrente. Den beregnes i henhold til § 247 i den civile lovbog og ændres pr. 1. januar og 1. juli hvert år. Der findes en kronologisk oversigt over basisrenten som omhandlet i § 247 i den civile lovbog på tysk og engelsk på:

https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Statistics/Money_and_capital_markets/money_and_capital_markets.html?https=1

I § 289 i den civile lovbog er det bestemt, at morarenter ikke kan tillægges renter (forbud mod rentes rente).

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Den civile lovbog kan findes på tysk og engelsk på:

<http://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

De øvrige retsforskrifter, som der er henvist til ovenfor, kan findes på tysk på:

<http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/index.html> (den civile retsplejelov, også på engelsk)

<http://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (handelsloven, også delvist på engelsk)

<http://www.gesetze-im-internet.de/scheckg/index.html> (checkloven)

<http://www.gesetze-im-internet.de/wg/index.html> (vekselloven)

Sidste opdatering: 17/03/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Estland

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Det bestemmes i § 113 i gældsloven, at kreditor, hvis en pengemæssig forpligtelse misligholdes, kan kræve, at debitor betaler morarenter (godtgørelse for forsinket betaling) for perioden fra forfaldstidspunktet, til gælden fuldstændigt er betalt.

Hvis der ikke er indgået nogen aftale om morarenter, kan kreditor kræve den ved lov fastsatte rente. Gældslovens artikel 113, stk. 1, andet punktum, bestemmer, at den lovbestemte rentesats svarer til den rentesats, der er fastsat i lovens § 94, forhøjet med 8 % p.a. Den rentesats, der er fastsat i artikel 94, stk. 1, i gældsloven, svarer for hver 6-måneders periode til den sats, som Den Europæiske Centralbank inden den 1. januar og den 1. juli hvert år anvender på de vigtigste refinansieringstransaktioner.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Den rente, der fastsættes i § 94 i gældsloven, offentliggøres to gange årligt af Eesti Pank (Estlands nationalbank) på bankens websted og i den officielle publikation Ametlikud Teadaanded. Morarenten beregnes på grundlag af denne rente plus 8 %, jf. lovens § 113, stk. 1.

For anden halvdel af 2019 var den i § 94 fastsatte rente på 0,00 %, og morarenten var således: 0,00 % + 8 % = 8,00 %.

Der er ikke andre ved lov fastsatte renter i Estland. § 113 i gældsloven anvendes på samme måde på enhver misligholdelse af en økonomisk forpligtelse.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Yderligere oplysninger om beregning af morarenter kan fås på estisk, f.eks. på forbrugerwebstedet [Tarbijaveeb](#) og på retshjælpsportalen: [Jurist Aitab](#).

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Gældsloven er offentliggjort på Estlands lovtidendes websted [Riigi Teataja](#) og er tilgængelig på engelsk [her](#).

Oplysninger om den seneste rentesats, som Den Europæiske Centralbank har anvendt i forbindelse med sin seneste væsentlige refinansieringsaktion, findes på [Estlands Nationalbanks websted](#).

Sidste opdatering: 13/10/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Irland

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Ifølge lovgivningen skal der betales rente under forskellige omstændigheder, f.eks. i forbindelse med forsinket betaling i handelsforhold, gæld fastslået ved dom, ubetalte skatter eller skatterestancer.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

De lovbestemte rentesatser, som er fastsat i nedenstående tabel, er relevante for krav på det civil- og handelsretlige område:

Lovbestemt rentebeløb/-sats	Kriterier for anvendelse af den lovbestemte rente (om nødvendigt f.eks. forsinkelse, forbrugerftale osv.)	Retsgrundlag
		S. 26 Debtors (Ireland) Act 1840 og S. 20 Courts Act 1981

8 %	Rente vedrørende gæld fastslået ved dom fra datoen for indførelsen af dommen i retsbogen	og S.I. 12/1989 – Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order, 1989
8 %	Når en domstol afsiger kendelse om, at en person skal betale en sum penge, kan den under visse omstændigheder også pålægge personen at betale rente af hele eller dele af beløbet i hele eller dele af perioden fra det tidspunkt, hvor fordringen forfaldt, og til domsdatoen.	S. 22(1) Courts Act 1981 og S. 50 Courts and Courts Officers Act 1995 og S.I 12/1989 – Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order, 1989
8 %	Rente pålægges omkostninger, som tilkendes af domstolen fra den dato, hvor omkostningsbeløbet fastslås (enten ved aftale mellem parterne eller ved en retsbedsmands udmåling af omkostningerne).	S. 30 Courts and Courts Officers Act 2002 som ændret ved S. 41 Civil Liability and Courts Act 2004 og S.I 544/2004 (commencement order)
Den Europæiske Centralbanks rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner (pr. 1. januar og 1. juli hvert år) plus 8 procentpoint.	Fordringshavers ret til at kræve lovbestemt rente ved for sen betaling, hvis betalingen er forsinket i forbindelse med handelskontrakter indgået efter den 16. marts 2013.	Statutory Instrument (S.I.) No. 580 /2012 – European Communities (Late Payments in Commercial Transactions) Regulations 2012
Den Europæiske Centralbanks rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner (pr. 1. januar og 1. juli hvert år) plus 7 procentpoint.	Fordringshavers ret til at kræve rente ved for sen betaling, hvis betalingen er forsinket i forbindelse med handelskontrakter indgået mellem den 7. august 2002 og den 15. marts 2013, og når der forlanges en rente for forsinket betaling på over 5 EUR.	S.I. No. 388/2002 – European Communities (Late Payment in Commercial Transactions) Regulations 2002

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Ikke relevant. Se ovenstående tabel.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Lovgivningen er tilgængelig online på følgende adresse: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1996/act/33/enacted/en/html?q=Divorce>

Sidste opdatering: 17/12/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Grækenland

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

I græsk ret er der fastsat regler for betaling af morarenter. Morarente er den rente, f.eks. en procentdel af kapitalen i en fastlagt periode, som er direkte fastlagt ved lov. Den hyppigste form for morarente er den rente, en debitor skal betale fra det tidspunkt, den pågældende misligholder sine forpligtelser. I artikel 301, 346, 529 og 720 ff. i civillovbogen er der også fastsat regler for andre former for morarente.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Morarenten ved forsinkede betalinger er normalt 2 procentpoint højere end den maksimale kontraktlige rente, som tidligere blev fastlagt ved beslutning truffet af direktøren for Grækenlands nationalbank. Den blev i 2001 harmoniseret med Den Europæiske Centralbanks tilsvarende rente (lov 47/2000 vedtaget af rådet for monetær politik, artikel 3, stk. 2, i lov 2842/2000). Det kan til almindelig orientering oplyses, at den morarente, som blev anvendt uden for bankverdenen, var i størrelsesordenen 12 % (der blev anvendt i perioden 1946-1979) til 44 % (i 1992, da den gradvist begyndte at falde). For tiden ligger den på 7,30 %.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

En tabel over ikke-bankrenter (siden 1946) kan findes på Grækenlands nationalbanks websted (http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/rates_markets/monetary/exotrapezika.aspx), men webstedet indeholder ikke en automatisk metode til beregning af morarente, idet det findes på andre websteder såsom NOMOS eller ISOKRATIS (dsanet).

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Det er tilfældet for Grækenlands nationalbanks vedkommende, men ikke for de andre, da der er tale om abonnementsbaserede ydelser.

Sidste opdatering: 07/02/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [es](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Lovbestemt rente - Spanien

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

I Spanien er morarente et subsidiært middel til at kræve kompensation for misligholdelse af en betalingsforpligtelse, hvis parterne ikke har indgået en aftale herom. Spørgsmålet om morarenter reguleres af artikel 1108 i den civile lovbog (*Código Civil*), hvor det bestemmes, at den uopfyldte fordring skal betales kontant eller konverteres til et kontant beløb.

Der findes ikke nogen udtrykkelig definition af morarente.

Der er dog forskellige typer morarente. Den hyppigste type er ovennævnte, som er angivet i den civile lovbog. I andre forhold er der dog i loven fastsat specifikke renter, hvilket i mange tilfælde skyldes, at der anvendes en bestemt procentsats for morarenten. I tilfælde, hvor disse renter finder anvendelse, kan de også betragtes som "lovbestemt morarente", for så vidt som de er fastsat ved lov. Disse omfatter:

– med hensyn til realkreditlån ændrer lov 1/2013 af 14. maj 2013 artikel 114 i lov om realkreditlån (*Ley Hipotecaria*), hvorved der fastsættes et loft for renten ved forsinket betaling i forbindelse med lån til køb af fast ejendom, hvor realkreditlånet er taget i selve boligen, til tre gange morarenten, dvs. for indeværende 11,5 %

– i artikel 20, stk. 4, i lov 16/2011 om forbrugerkreditaftaler (*Contratos de Crédito al Consumo*) er der fastsat et loft på 2,5 gange morarenten for sådanne transaktioner

– ved artikel 7 i lov 3/2004 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (*Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) forhøjes den rentesats, som Den Europæiske Centralbank har anvendt i forbindelse med sin seneste væsentlige refinansieringsaktion inden den første dag i indeværende kalenderkvarter (for nærværende 0,250 %), med 8 procentpoint (7 procentpoint indtil 2013)

– med hensyn til forsikringskontrakter er der med artikel 20, stk. 4, i lov 50/1980 af 8. oktober 1980 om forsikringskontrakter (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) indført regler om forsinkelsesrenter ved forsikringsselskabers udbetaling af erstatning til personer i forbindelse med krav, som er dækket af forsikringskontrakter, de har underskrevet, idet der skal betales en årlig rente, som svarer til morarenten på det tidspunkt, hvor betalingen forfalder, plus 50 %, skønt retten dog ikke kan pålægge forsikringsselskabet en årlig rente på under 20 %, når der er gået to år efter indgivelsen af anmeldelsen, uden at der er betalt erstatning

– procesrente (*interés procesal*) som anført i artikel 576 i lov 1/2000 af 7. januar 2000 om civil retspleje (*Ley de Enjuiciamiento Civil*), der bestemmer, at kreditor, når der i første instans er afsagt dom eller truffet afgørelse om, at der skal foretages kontant betaling, skal modtage en årlig rente svarende til morarenten forhøjet med 2 procentpoint eller en af parterne fastsat rente eller den rente, der er fastsat i en særlig lovbestemmelse.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Renten fastsættes i budgetlovgivningen for hvert år.

For 2016 er renten fastsat i supplerende bestemmelse nr. 34 i lov 48/2015 af 29. oktober om statsbudgettet (*Presupuestos Generales del Estado*) for 2016:

– 3,00 % indtil den 31. december 2016.

Rentens udvikling offentliggøres af Spaniens nationalbank på følgende adresse:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

Som anført i svaret på ovenstående spørgsmål findes der forskellige typer morarente ud over den, der er fastlagt i artikel 1108 i civillovbogen vedrørende erstatning for ubetalte økonomiske krav. Disse omfatter:

– med hensyn til realkreditlån ændrer lov 1/2013 af 14. maj 2013 artikel 114 i lov om realkreditlån, hvorved der fastsættes et loft for renten for forsinket betaling i forbindelse med køb af fast ejendom, hvor realkreditlånet er taget i selve boligen, til tre gange morarenten, dvs. for indeværende 11,5 %

– i artikel 20, stk. 4, i lov 16/2011 om forbrugerkreditaftaler (*Contratos de Crédito al Consumo*) er der fastsat et loft på 2,5 gange morarenten for sådanne transaktioner

– ved artikel 7 af lov 3/2004 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (*Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) forhøjes den rentesats, som Den Europæiske Centralbank har anvendt i forbindelse med sin seneste væsentlige refinansieringsaktion inden den første dag i indeværende kalenderkvarter (for nærværende 0,250 %), med 8 procentpoint (7 procentpoint indtil 2013)

– med hensyn til forsikringskontrakter er der med artikel 20, stk. 4, i lov 50/1980 af 8. oktober 1980 om forsikringskontrakter (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) indført regler om forsinkelsesrenter ved forsikringsselskabers udbetaling af erstatning til personer i forbindelse med krav, som er dækket af forsikringskontrakter, de har underskrevet, idet der skal betales en årlig rente, der svarer til morarenten på det tidspunkt, hvor betalingen forfalder, plus 50 %, skønt retten dog ikke kan pålægge forsikringsselskabet en årlig rente på under 20 %, når der er gået to år efter indgivelsen af anmeldelsen, uden at der er betalt erstatning.

– procesrente (*interés procesal*) som anført i artikel 576 i lov 1/2000 af 7. januar 2000 om civil retspleje (*Ley de Enjuiciamiento Civil*), der bestemmer, at når der i første instans er afsat dom eller truffet afgørelse om, at der skal foretages kontant betaling, skal kreditor modtage en årlig rente svarende til morarenten forhøjet med 2 procentpoint eller en af parterne fastsat rente eller den rente, der er fastsat i en særlig lovbestemmelse.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Renternes udvikling kan ses på det websted, der er anført i svaret på ovenstående spørgsmål.

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Ja, på følgende websted:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/

Sidste opdatering: 04/04/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Lovbestemt rente - Kroatien

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Ja. Lovbestemt rente (*zakonska kamata*) er den rentesats, som skyldneren i forbindelse med en betalingsforpligtelse skal betale af et udestående krav på en sum penge. Derfor kommer den skyldner, som ikke betaler en fordring på penge, også til at skyldte lovbestemt rente ud over hovedbeløbet.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Den almindelige lov om lovbestemt rente er loven om civile forpligtelser (*Zakon o obveznim odnosima*) (*Narodne Novine* (NN, Republikken Kroatiens lovtidende), nr. 35/05, 41/08, 125/11 og 78/15) – artikel 29-31. Denne lov finder anvendelse, medmindre andet er fastsat for bestemte personer og bestemte forhold ifølge speciallovgivningen. Efter denne lov fastsættes morarenten på gæld, der er opstået som følge af handelskontrakter og kontrakter mellem en

erhvervsdrivende og en offentligretlig person, halvårligt ved at forhøje den gennemsnitlige rentesats på lån, der bevilges for en periode på over et år til ikkefinansielle selskaber, og beregnes for referenceperioden forud for den aktuelle halvårige periode, med fem procentpoint og tre procentpoint i andre relationer.

Gennemsnitsrentesatsen for referenceperioden fastsættes af Kroatiens nationalbank (*Hrvatska narodna banka*) og skal offentliggøres den 1. januar og den 1. juli i Republikken Kroatiens lovtidende (*Narodne Novine*).

Den gennemsnitlige rentesats, der benyttes til beregning af lovbestemte rentesatser for den aktuelle halvårige periode (fra den 1. januar 2017 til den 30. juni 2017) er 4,68 %. Derfor er den lovbestemte rente af fordringer, der er opstået som følge af handelskontrakter og kontrakter mellem en erhvervsdrivende og en offentligretlig person, for perioden fra 1. januar 2017 til 30. juni 2017 på 9,68 %, og i andre relationer (f.eks. relationer, der er opstået som følge af kreditaftaler og andre civilretlige kontrakter, relationer uden for kontraktforhold – godtgørelse, uberettiget berigelse) på 7,68 %.

Den særlige bestemmelse om lovbestemt rente for visse former for gæld findes i loven om finansiel virksomhed og akkordaftaler forud for konkurs (*Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*) (*Narodne Novine* (NN, Republikken Kroatiens lovtidende), nr. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 og 78/15). Denne lov gælder for betalingsforsinkelser i handelstransaktioner mellem erhvervsdrivende og mellem erhvervsdrivende og offentligretlige personer om levering af varer eller tjenesteydelser mod betaling, hvor den offentligretlige person er debitor. Ifølge denne lov er den lovbestemte rente for forsinket betaling den rentesats, der svarer til grundrentesatsen forhøjet med 8 procentpoint. Grundrentesatsen svarer til den gennemsnitlige rentesats for lån, der bevilges for en periode på over et år til ikkefinansielle selskaber, og beregnes for referenceperioden forud for den aktuelle halvårige periode og nedsat med tre procentpoint.

Gennemsnitsrentesatsen for referenceperioden fastsættes af Kroatiens nationale centralbank (*Hrvatska narodna banka*) og skal offentliggøres den 1. januar og den 1. juli i Republikken Kroatiens lovtidende (*Narodne Novine*).

Grundrentesatsen, som benyttes til at beregne lovbestemte rentesatser for den aktuelle halvårige periode (fra den 1. januar 2017 til den 30. juni 2017), er 1,68 %. For perioden fra 1. januar 2017 til 30. juni 2017 er den lovbestemte rentesats ved forsinket betaling i handelstransaktioner mellem erhvervsdrivende og mellem erhvervsdrivende og offentligretlige personer, hvor den offentligretlige person er debitor, derfor 9,68 %.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Gennemsnitsrentesatsen for referenceperioden fastsættes af Kroatiens nationalbank (*Hrvatska narodna banka*) og skal offentliggøres den 1. januar og den 1. juli i Republikken Kroatiens lovtidende.

Der er adgang til Republikken Kroatiens lovtidende, *Narodne novine*, via følgende link: <https://narodne-novine.nn.hr/>

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Der er gratis adgang til Republikken Kroatiens lovtidende, *Narodne novine*, via følgende link: <https://narodne-novine.nn.hr/>

Sidste opdatering: 25/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [it](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Lovbestemt rente - Italien

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

I Italien pålægges en finansiel forpligtelse en lovpligtig rente.

Retskilden er artikel 1282 i den italienske civillovbog (*Codice Civile*), som fastsætter, at afviklede og forfaldne krav automatisk forrentes, medmindre andet er fastsat ved lov eller ret.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Den **lovpligtige rentesats** bestemmes på årsbasis af det italienske finansministerium ved et dekret, som udstedes hvert år den 15. december.

Hvis parterne har aftalt en rentesats, vil den gældende rentesats være den aftalte. Dog skal den indgåede aftale om rentesats være skriftlig, og satsen må ikke være højere end den, som maksimalt er tilladt ifølge renteloven (lov nr. 108 af 7. marts 1996). En højere rente vil blive betragtet som ågerrente og dermed ugyldig. I sådanne tilfælde skyldes ingen debetrenter (artikel 1815 i den italienske civillovbog).

Hvis parterne har indgået en aftale om at anvende en aftalt rentesats, men ikke har fastsat beløbet, finder den lovbestemte sats anvendelse.

I det italienske retssystem gælder der andre regler for **renter for forsinket betaling** end for lovpligtige renter. Renter for forsinket betaling forstås som en sanktion (for debitor) og kompensation (for kreditor). Denne rente er tilknyttet en manglende opfyldelse af en finansiel forpligtelse som følge af forsinket eller udeblevet betaling for den pågældende tjeneste inden for den periode, som er fastsat ved lov eller på grundlag af aftaler indgået mellem parterne. Debitor skal være i restance, før kreditor kan kræve renter for forsinket betaling. "Restance" refererer til debitors forsinkede opfyldelse af sine forpligtelser. For at kunne pålægge morarenter skal forfaldsdatoen være overskredet, og debitor skal have modtaget en påmindelse om betalingen: et formelt dokument, hvormed kreditor opfordrer debitor til at foretage den forfaldne betaling.

I henhold til civillovbogens pålægges morarenter med den lovbestemte sats eller en sats, som er bestemt ved lov. Hvis rentesatsen, som var gældende, før debitor modtog påmindelse om betalingen, var højere end den lovbestemte rentesats, vil morarentesatsen være samme beløb (artikel 1224 i civillovbogens). Ifølge artikel 1284 i civillovbogens fastsættes den lovbestemte rentesats på årsbasis af økonomi- og finansministeren. Med et dekret, som offentliggøres i Italiens statstidende, ændrer ministeren rentesatsen på grundlag af det gennemsnitlige årlige udbytte af statsobligationerne med en maksimal varighed på 12 måneder. Der tages hensyn til det pågældende års registrerede inflationsrate. Dette beløb fastsættes senest den 15. december i året forud for det, som rentesatsen gælder for. Hvis rentesatsen ikke er blevet fastsat pr. 15. december, forbliver den eksisterende sats uændret i det følgende år.

Den lovbestemte rentesats har været 0,1 % siden 1. januar 2017.

Tabellen viser ændringerne i rentesatsen siden 2010:

1 %	Fra 1. januar 2010 til 31. december 2010	Ministerielt dekret af 4. december 2009
1,5 %	Fra 1. januar 2011 til 31. december 2011	Ministerielt dekret af 7. december 2010
2,5 %	Fra 1. januar 2012 til 31. december 2013	Ministerielt dekret af 12. december 2011

1 %	Fra 1. januar 2014 til 31. december 2014	Ministerielt dekret af 12. december 2013
0,5 %	Fra 1. januar 2015 til 31. december 2015	Ministerielt dekret af 11. december 2014
0,2 %	Fra 1. januar 2016 til 31. december 2016	Ministerielt dekret af 11. december 2015
0,1 %	Fra 1. januar 2017 til 31. december 2017	Ministerielt dekret af 7. december 2016

Rentesatser, der er højere end den lovbestemte rentesats, skal aftales skriftligt. I modsat fald pålægges den lovbestemte sats.

Hvis parterne ikke har aftalt en rentesats, vil den lovbestemte sats fra tidspunktet for det indledende processkrift i sagen svare til den sats, der er omfattet af særloven om forsinket betaling i handelstransaktioner (se nedenfor). Denne regel gælder også for loven om indledning af voldgiftssager.

Særlig lovgivning om forsinket betaling i handelstransaktioner

Den italienske lovgivende forsamling har udstedt lovdekret nr. 231/2002 med senere ændringer for at implementere direktiv 2000/35/EF om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner. Heri forudsættes udtrykkeligt en rentesats, der er højere end den lovbestemte sats, som rente for forsinket betaling i handelstransaktioner. I henhold til lovdekret nr. 231/2002 betyder handelstransaktioner "kontrakter af en enhver art mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, som udelukkende eller overvejende indebærer levering af varer eller tjenester mod betaling af en pris". Dekretet fastsætter, at i forbindelse med en handelstransaktion, er "enhver, som uretfærdigt udsættes for en forsinkelse i betalingen af prisen, automatisk berettiget til at opkræve renter for forsinket betaling fra dagen efter udløbet af betalingsfristen", medmindre debitor kan bevise, at forsinkelsen ikke skyldes årsager, som kan henføres til ham eller hende.

Ifølge denne lov er renter på forsinkede betalinger i handelstransaktioner baseret på rentesatsen, der hvert år fastsættes af finans- og økonomiministeriet og sammenfattet i tabellen herunder, med angivelse af: a) i første halvdel af året, som forsinkelsen henviser til, pålægges rentesatsen, som er gældende den 1. januar i det pågældende år; b) i anden halvdel af året, som forsinkelsen henviser til, pålægges rentesatsen, som er gældende fra 1. juli samme år.

Tabellen viser ændringerne i rentesatsen for forsinkede betalinger siden 2010:

TABEL OVER RENTESATSER FOR FORSINKET BETALING iht. lovdekret nr. 231/2002 Som ændret i lovdekret nr. 192/2012					Transaktioner udført før 31.12.2012.
Fra	Til	ECB-sats	Lovmæssigt tillæg	Total	Rente i alt
1.1.2010	30.6.2010	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2010	31.12.2010	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2011	30.6.2011	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2011	31.12.2011	1,25 %	7,00 %	8,25 %	8,25 %
1.1.2012	30.6.2012	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.7.2012	31.12.2012	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
1.1.2013	30.6.2013	0,75 %	8,00 %	8,75 %	7,75 %
1.7.2013	31.12.2013	0,50 %	8,00 %	8,50 %	7,50 %
1.1.2014	30.6.2014	0,25 %	8,00 %	8,25 %	7,25 %
1.7.2014	31.12.2014	0,15 %	8,00 %	8,15 %	7,15 %
1.1.2015	31.12.2015	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
1.1.2016	30.6.2016	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
1.7.2016	31.12.2016	0,00 %	8,00 %	8,00 %	7,00 %

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Der findes adskillige hjemmesider, som tilbyder gratis software til beregning af den lovbestemte rente og renter for for sen betaling.

Sidste opdatering: 22/01/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [\[el\]](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Lovbestemt rente - Cypern

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Cyperns nationale lovgivning indeholder ingen bestemmelser om "lovbestemt rente". Når der anlægges en sag ved en domstol, har dommeren dog beføjelse til at bestemme, at der skal betales rente med en forudbestemt sats fra datoen for registrering af søgsmålet til datoen for afsigelse af dommen, hvis den relevante lovgivning ikke indeholder bestemmelser om rentebetaling, eller hvis den pågældende kontrakt eller aftale ikke indeholder en udtrykkelig bestemmelse om rentesatsen i tilfælde af, at der anlægges sag på grund af kontrakt- eller aftalebrud.

I øjeblikket er rentesatsen fastsat til 3,5 % i et dekret udstedt af finansministeren, der har adgang til at regulere den.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Se svaret på spørgsmål 1. Den gældende rentesats er 3,5 %.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Ikke relevant. Se svaret på spørgsmål 1.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Ikke relevant. Se svaret på spørgsmål 1.

Sidste opdatering: 13/05/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Litauen

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Renter og bøder for forsinket betaling er reguleret i følgende retsakter:

Republikken Litauens civile lovbog, bind 6

Republikken Litauens lov om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

I henhold til civillovbogens artikel 6.37 kan renten fastsættes ved lov eller ved en aftale mellem parterne på grundlag af de indgåede forpligtelser. Skyldneren er ligeledes forpligtet til at betale lovbestemte renter af beløbet, der beregnes fra tidspunktet for sagens indbringelse for retten og indtil den fulde fuldbyrdelse af retsafgørelsen.

I henhold til civillovbogens artikel 6.71 forstås ved "bøde" det beløb, der er fastsat ved lov, aftale eller retsafgørelse, og som skyldneren skal betale til kreditor, hvis en forpligtelse ikke er opfyldt eller ikke er korrekt opfyldt (bøde, morarenter). Bøderne kan pålægges i form af et bestemt pengebeløb eller en procentdel af den underliggende gæld, og der kan pålægges bøder, hvis en forpligtelse ikke er opfyldt inden for den fastsatte frist. Disse beregnes på grundlag af det antal dage, uger, måneder osv., som fristen er overskredet.

I henhold til civillovbogens artikel 6.210 skal en skyldner, som ikke har overholdt fristen for opfyldelse af en pengeforpligtelse, betale en årlig rente på 5 % af det skyldige beløb, medmindre en anden rentesats er fastsat ved lov eller aftale. Hvis begge kontraherende parter er erhvervsdrivende eller privatretlige juridiske personer, er den årlige rente 6 % af det skyldige beløb, medmindre en anden rentesats er fastsat ved lov eller aftale.

I den litauiske lov om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner fastsættes betalingsfristen for solgte varer, leverede tjenesteydelser og arbejder, der er udført i henhold til en handelsaftale, det rentebeløb, der skal betales i tilfælde af forsinket betaling, metoden til beregning af disse renter og kreditorenes rettigheder i tilfælde af forsinket betaling. Denne lov finder anvendelse på alle handelsaftaler, der indgås mellem økonomiske enheder eller mellem økonomiske enheder og offentlige enheder om levering af varer og tjenesteydelser eller udførelse af arbejder mod betaling og betaling heraf. Ifølge denne lov er morarenten 8 procentpoint højere end den faste rente, som Den Europæiske Centralbank har anvendt i forbindelse med sin seneste væsentlige refinansieringsaktion, hvis denne blev gennemført efter en licitationsprocedure med en fast rentesats, eller en marginal rentesats, hvis Den Europæiske Centralbanks seneste væsentlige refinansieringsaktion blev gennemført efter en licitationsprocedure med en variabel rentesats.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Disse oplysninger kan eventuelt indhentes hos personer, der yder retshjælp.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Ja.

Sidste opdatering: 15/10/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Luxembourg

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Den lovbestemte sats er den rentesats, der fastsættes én gang årligt ved lov, og som anvendes ved beregning af morarenter ved forsinket betaling, hvis parterne ikke på forhånd har aftalt andet.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Siden direktiv 2003/58/EF af 29. juni 2003 blev gennemført i luxembourgsk ret ved lov af 18. april 2004 fastsættes satsen for morarenter i handelstransaktioner (forretningsmæssige transaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, som indebærer levering af varer eller tjenester mod vederlag) separat som den marginale rentesats, der er resultatet af licitationsproceduren med variabel rente, efter den rentesats, som Den Europæiske Centralbank har anvendt i forbindelse med dens seneste væsentlige refinansieringsaktion inden den første kalenderdag det pågældende halvår. I tilfælde af forsinkelse med betalingen forhøjes denne sats med margenen (medmindre andet er bestemt i kontrakten, jf. afsnit 3 i den ændrede lov af 18. april 2004 om forsinket betaling og morarenter).

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

/

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

 LEGILUX

 Justitsministeriet

Sidste opdatering: 15/10/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Ungarn

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Ja. Størrelsen af morarenten er fastsat i artikel 6:47 i lov V af 2013 i den civile lovbog, der henviser til nationalbankens regler for renter. Den morarente, der skal betales af fordringer udtrykt i HUF er baseret på nationalbankens rente, der fastlægges af nationalbankens monetære råd. Hvis fordringen er i udenlandsk valuta, er morarenten basisrenten som fastlagt af den nationalbank, der udsteder den pågældende valuta, eller pengemarkedsrenten, hvis der ikke findes en sådan basisrente.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Retsgrundlaget for morarenten er reglerne i den civile lovbog, der definerer renten som den pris, en person skal betale for at skyldte en anden person penge, medmindre andet er aftalt. Morarenter tilskrives gælden hvert kalenderhalvår. Den rente, der er gældende den første dag i det pågældende kalenderhalvår, finder anvendelse på hele det pågældende kalenderhalvår, uanset eventuelle ændringer i nationalbankens basisrente i løbet af dette halvår.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Nej.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Ja, den civile lovbog kan findes i det [nationale lovregister](#) (*Nemzeti Jogszabálytár*). Information om nationalbankens basisrente kan findes på nationalbankens [websted](#).

Sidste opdatering: 16/10/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Malta

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Udtrykket "lovbestemt sats" findes ikke i maltesisk lovgivning. I stedet anvendes udtrykket "lovbestemt morarente" i den maltesiske handelslov, der defineres som "rente ved forsinket betaling med en sats, der svarer til referencesatsen plus mindst otte procentpoint (8%)".

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

I maltesisk lovgivning er der kun fastsat én rentesats, og den er på otte procent (8%). Det retlige grundlag for denne rente er handelsloven, navnlig dennes afsnit II, underafsnit IA. Handelsloven findes i kapitel 13 i Maltas love.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Kreditor er berettiget til morarenter efter sidste rettidige betalingsdag eller efter udløbet af den frist, der er fastsat i aftalen. Hvis der ikke er aftalt en sidste rettidig betalingsdag eller betalingsfrist, er kreditor berettiget til morarenter på et af følgende tidspunkter:

fra 30 dage efter debitors modtagelse af fakturaen

fra 30 dage efter den dato, hvor varerne eller tjenesteydelserne er modtaget, hvis det er usikkert, på hvilken dato fakturaen er modtaget

fra 30 dage efter at varerne eller tjenesteydelserne er modtaget, hvis skyldneren modtager fakturaen tidligere end varerne eller tjenesteydelserne

fra 30 dage efter datoen for godkendelse eller kontrol, hvis lovgivningen eller aftalen indeholder krav om en godkendelses- eller kontrolprocedure, hvorved varenes eller tjenesteydelsens overensstemmelse med aftalen skal konstateres, og skyldneren modtager fakturaen inden eller på den dato, hvor denne godkendelse eller kontrol finder sted.

Den referencesats, der finder anvendelse i det første halvår af det relevante år, er den sats, der gælder pr. 1. januar det år, og den, der anvendes i det andet halvår, er den, der gælder pr. 1. juli det pågældende år.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Den maltesiske handelslov, der findes i [Kapitel 13](#) i Maltas love, er frit tilgængelig on-line.

Sidste opdatering: 22/03/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Nederlandene

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Nederlandene har en lovbestemt rente. Det er den rente, en kreditor lovligt kan kræve i tilfælde af forsinket betaling.

Der skelnes mellem lovbestemt rente for ikke-kommercielle transaktioner (civillovens artikel 6:119) og lovbestemt rente for kommercielle transaktioner (civillovens artikel 6:119a).

Lovbestemt rente for ikke-kommercielle transaktioner gælder for alle aftaler med private eller forbrugere.

Lovbestemt rente for kommercielle transaktioner gælder for alle aftaler med virksomheder og offentlige organisationer.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Den lovbestemte rente for ikke-kommercielle transaktioner er 2 %. Den lovbestemte rente for kommercielle transaktioner er 8 %.

Den lovbestemte rente kan svinge.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Sidste opdatering: 16/11/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Østrig

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

De **lovbestemte** renter er reguleret i § 1000 i den civile lovbog (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB). Spørgsmålet om betaling af **morarenter** er reguleret i § 1333 i ABGB og § 456 i virksomhedsloven (*Unternehmensgesetzbuch*, UGB) for erhvervsrelaterede retshandler mellem virksomheder og mellem virksomheder og offentligretlige juridiske personer (*juristische Personen öffentlichen Rechts*).

§ 1000 i ABGB finder anvendelse på renter, "som kræves i henhold til loven, eller for hvilke der ikke er fastsat en sats". Dertil kommer, at § 1000, stk. 2, i ABGB indeholder en opregning af de tilfælde, hvor der kan opkræves rentes rente.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Som angivet i § 1000, stk. 1, i ABGB udgør den lovbestemte rente 4 % p.a. Dette gælder også for de ved lov fastsatte morarenter som omhandlet i § 1333, stk. 1, i ABGB sammenholdt med § 1000, stk. 1, i ABGB. Denne rente gælder også for ensidige erhvervstransaktioner.

For erhvervsrelaterede retshandler mellem virksomheder og mellem virksomheder og offentligretlige juridiske personer anvendes en morarente på 9,2 procentpoint over basisrenten ved forsinket betaling af fordringer på penge, jf. § 456 i UGB. Basisrenten for det pågældende halvår er den, der er gældende på den første kalenderdag i denne periode. Basisrenten kan ses på nationalbankens websted på <http://www.oenb.at> i rubrikken "Allgemeines/" "Wichtige Zinssätze".

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Det fremgår af § 1000, stk. 2, i ABGB, at kreditor kan kræve renters rente, hvis dette er udtrykkelig aftalt mellem parterne. Også uden en sådan aftale mellem parterne kan der opkræves renters rente på 4 % p.a. fra den dag, hvor sagen anlægges (når stævningen forkyndes for sagsøgte), hvis der fremsættes krav på betaling af forfaldne renter. Renters rente er ikke forbudt efter østrigsk ret.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Førnævnte bestemmelser i den civile lovbog og i virksomhedsloven er frit tilgængelige (på tysk) på webstedet for Østrigs forbundskancelli (*Bundeskanzleramt*) (<http://www.ris.bka.gv.at>) i databasen "Bundesrecht"/"Bundesrecht konsolidiert".

Sidste opdatering: 11/03/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [pl](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Lovbestemt rente - Polen

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

I henhold til artikel 359, stk. 1, i lov af 23. april 1964 – den civile lovbog [lovtidende (*Dziennik Ustaw*) 2014, afsnit 121, som ændret, i det følgende benævnt "CC"] skal der kun betales rente af et skyldigt pengebeløb, hvis det følger af en retshandel eller lovgivningen, en afgørelse truffet af en domstol eller en anden kompetent myndighed. Hvis renteniveauet ikke er fastsat andetsteds, svarer morarenten til nationalbankens referencerente plus 3,5 procentpoint. Hvis morarenten på den anden side ikke er fastsat, jf. artikel 481, stk. 2, i CC, betales der en morarente svarende til Polens nationalbanks referencerente plus 5,5 procentpoint. Hvis der opkræves en højere rente af et skyldigt beløb, kan kreditor kræve morarenter svarende til denne højere rente.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Det fremgår af artikel 359, stk. 2, i CC, at morarenten svarer til nationalbankens referencerente plus 3,5 procentpoint. Justitsministeriet offentliggør morarenten i form af en meddelelse i Polens lovtidende (*Monitor Polski*). I overensstemmelse med justitsministeriets meddelelse af 7. januar 2016 er den lovbestemte rente pr. 1. januar 2016 5 % p.a., mens morarenten er 7 % p.a.

Renter ved handelstransaktioner er på den anden side omfattet af lov af 8. marts 2013 om betalingsbetingelser i handelstransaktioner (lovtidende 2013, punkt 403, som ændret), og renteniveauet offentliggøres altid i en meddelelse fra udviklingsministeriet. Som anført i meddelelse af 7. januar 2016 udgør morarenten ved forsinkede betalinger i handelstransaktioner fra den 1. januar til den 30. juni 2016 9,5 % p.a.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Oplysninger om nationalbankens aktuelle rentesatser, herunder referencerenten, kan findes på nationalbankens hjemmeside på <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=dzienne/stopy.htm>

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Meddelelser fra justitsministeriet og udviklingsministeriet om morarenten ved handelstransaktioner kan findes på webstedet for det statslige lovgivningscenter (*Rządowe Centrum Legislacji – RCL*): <http://www.monitorpolski.gov.pl/Wyszukiwanie/tabid/114/Title/odsetki/Default.aspx>

Sidste opdatering: 22/01/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [pt](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Lovbestemt rente - Portugal

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Morarenter

Ja, portugisisk lovgivning indeholder bestemmelser om morarenter.

Renten kan bestemmes af parterne eller være fastsat ved lov. Hvis den er aftalt af parterne, kaldes den kontraktlig morarente. **Er den fastlagt ved lov, kaldes den lovbestemt morarente.**

Kontraktlige og lovbestemte morarenter kan være **civile eller kommercielle**.

Formålet med renten

Generelt er der to former for renter: almindelige renter (f.eks. renter, der tilskrives et lån) og morarenter (f.eks. renter, der opkræves ved misligholdelse af en betalingsforpligtelse).

Morarente på grund af misligholdelse

Når en debitor **misligholder sin betalingsforpligtelse**, er den generelle regel, at den **kompensation, der skal betales som følge af misligholdelsen, svarer til morarenten** beregnet fra den dato, hvor debitor misligholder sin betalingsforpligtelse. En betalingsforpligtelse er en pligt til at erlægge et pengebeløb til en anden part.

Tidspunkt for misligholdelse

Debitor anses for at misligholde sin betalingsforpligtelse, når han ad retslige eller udenretslige kanaler har fået et påkrav om, at han skal opfylde sin forpligtelse.

Der findes dog tre tilfælde, hvor debitor anses for at have misligholdt sin forpligtelse, selv om den pågældende ikke har fået noget påkrav herom. Hvis forpligtelsen løber over en bestemt periode

hvis forpligtelsen skyldes en retsstridig handling

hvis debitor undgår at modtage påkravet. I så fald anses debitor for at fået kendskab til kravet på den dato, hvor meddelelsen normalt ville være nået frem til ham.

Hvis fordringen ikke er likvid, er der ikke tale om misligholdelse, før den bliver likvid, medmindre illikviditeten kan tilregnes debtors forhold. Hvis debitor er ansvarlig for en retsstridig handling eller en risiko, anses han for at have misligholdt sin betalingsforpligtelse fra den dato, hvor en meddelelse herom formelt kommer til hans kundskab, medmindre han allerede har misligholdt sin forpligtelse som angivet i første del af dette afsnit.

Opsigelse eller ophør af rentebærende kredit

Den rentebærende kredit er ikke nødvendigvis afhængig af hovedstolen, fra det tidspunkt den optages. Den ene kan overdrages eller opfyldes uden den anden.

Delvise betalinger

National lovgivning indeholder følgende regler for betaling:

i) Når debitor ud over hovedstolen skal betale omkostninger eller renter eller skal betale kompensation til kreditor på grund af misligholdelse, dækker en betaling, som ikke er tilstrækkelig stor til at dække hele beløbet, omkostninger, kompensation, renter og hovedstol i nævnte rækkefølge.

ii) Betaling af hovedstolen kan kun ske som sidste led, medmindre kreditor og debitor har aftalt andet.

Rentes rente

I visse tilfælde skal der betales morarenter af den almindelige rente (rentes rente).

En af de to nedennævnte betingelser skal være opfyldt for at de påløbne renter kan tilskrives morarenter:

Enten skal debitor formelt underrettes om, at de påløbne renter kapitaliseres, eller også skal debitor betale renterne, idet det indskræpes, at de ellers vil blive kapitaliseret.

Kun renter, der er påløbet i en minimumsperiode på et år, kan kapitaliseres. Disse restriktioner på rentes rente finder ikke anvendelse, hvis de strider mod specifikke bestemmelser eller praksis i en sektor (f.eks. i tilfælde af lån, der ydes af finansielle institutioner og er underlagt bestemte regler).

I national retspraksis er det fastslået, at der ikke kan kræves morarenter af morarenter. Følgelig pålægges morarenter, der er påløbet på grund af misligholdelse af en betalingsforpligtelse, i princippet ikke renter. Dette berører ikke eventuelle forskelle i denne fortolkning af retspraksis og den ved lov fastsatte mulighed for at anvende en obligatorisk økonomisk sanktion, hvis det i en retsafgørelse bestemmes, at der skal ske betaling af et pengebeløb.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Morarentens størrelse varierer efter, om den vedrører **civile** eller **kommercielle forhold**.

Civil morarente

Der er fastsat en civil morarente i justitsministerens og finansministerens fælles ministerielle gennemførelsesbekendtgørelse (*Portaria*), jf. artikel 449, stk. 1, i den civile lovbog (*Código Civil*). Pr. december 2015 (i skrivende stund) er den civile morarente fastsat ved ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 291/03 af 8.4.2003.

Kommerciel morarente

Kommerciel morarente betales normalt i forbindelse med kredit givet af kommercielle virksomheder, enkeltmandsvirksomheder eller juridiske personer og navnlig de former for kredit, der er anført i lovdekret nr. 62/2013 af 10.5.2013, jf. nedenfor.

Der er fastsat en kommerciel morarente i justitsministerens og finansministerens fælles ministerielle gennemførelsesbekendtgørelse, jf. artikel 102, stk. 3-5, i handelsloven (*Código Commercial*). I skrivende stund, dvs. i december 2015, er den kommercielle rente fastsat i ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 277/13 af 26.8.2013, i henhold til hvilken kommercielle renter fastsættes halvårligt.

Hver enkelt kommercielle rentesats, jf. ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 277/13 af 26.8.2013, fastsættes af skatte- og finansministeriets generaldirektorat (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*) og offentliggøres i lovtidende, anden serie, pr. 15. januar og 15. juli hvert år.

Ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 277/13 af 26.8.2013 omfatter kommercielle morarenter, som varierer alt efter den pågældende transaktion: Den første er en rente ved forsinkede betalinger i handelstransaktioner mellem selskaber eller mellem selskaber og offentlige enheder, jf. lovdekret nr. 62/2013 af 10.5.2013.

Den anden er en supplerende morarente, der gælder for andre transaktioner og vedrører kredit ydet af kommercielle virksomheder, enkeltmandsvirksomheder eller juridiske personer, jf. artikel 102, stk. 3, i handelsloven.

Både civile og kommercielle morarenter varierer over tid. Når renten beregnes, bør der derfor tages hensyn til de forskellige satser, der gælder for hver del af misligholdelsesperioden.

Af praktiske hensyn har vi her kun nævnt de seneste års morarentesatser. Indholdet af dette faktablad er udelukkende til information og træder ikke i stedet for konsultation af gældende national lovgivning i det konkrete tilfælde.

Der lægges en supplerende rente på 5 % til morarenten, hvis det i en retsafgørelse bestemmes, at der skal erlægges et pengebeløb. I så fald pålægges der automatisk en rente på 5 % p.a., uden at der er behov for andre retsafgørelser i den sammenhæng, at regne fra den dato, hvor dommen får retskraft. Denne obligatoriske økonomiske sanktion lægges til eventuelle morarenter eller til den skyldige erstatning, jf. artikel 829a, stk. 4, i den civile lovbog.

Udviklingen i den civile morarente fra den 5. august 1980 til i dag:

Fra 5.8.1980 til 22.5.1983 [(1 021 dage) – lovdekret nr. 200-C/80 af 24.6.1980 og ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 447/80 af 31.7.1980]	15 %
Fra 23.5.1983 til 28.4.1987 [(1 437 dage) – ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 581/83 af 18.5.1983]	23 %
Fra 29.4.1987 til 29.9.1995 [(3 076 dage) – ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 339/87 af 24.4.1987]	15 %
Fra 30.9.1995 til 16.4.1999 [(1 295 dage) – ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 1171/95 af 25.9.1995]	10 %
Fra 17.4.1999 til 30.4.2003 [(1 475 dage) – ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 263/99 af 12.4.1999]	7 %
Fra 1.5.2003 [(1 475 dage) – ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 291/03 af 8.4.2003]	4 %

Udviklingen i den kommercielle morarente fra den 28. september 1995 til i dag:

	15 %
--	------

Fra 28.9.1995 til 16.4.1999 [Ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 1167/95 af 23.9.1995]	
Fra 17.4.1999 til 30.9.2004 [Ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 262/99 af 12.4.1999]	12 %
Fra 1.10.2004 til 31.12.2004 [Skatteministeriets generaldirektorat (<i>Direcção-Geral do Tesouro</i> eller "DGT"), meddelelse nr. 10097/04 af 30.10.2004]	9,01 %
Første halvdel af 2005 [Ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 597/2005 af 19.07.2005 og DGT-meddelelse nr. 310/2005 af 14.1.2005]	9,09 %
Andel halvdel af 2005 [Ministeriel gennemførelsesbekendtgørelse nr. 597/2005 af 19.7.2005 og DGT-meddelelse nr. 6923/2005 af 25.7.2005]	9,05 %
Første halvdel af 2006 [DGT-meddelelse nr. 240/2006 af 11.1.2006]	9,25 %
Andel halvdel af 2006 [DGT-meddelelse nr. 7706/2006 af 10.7.2006]	9,83 %
Første halvdel af 2007 [DGT-meddelelse nr. 191/2007 af 5.1.2007]	10,58 %
Andel halvdel af 2007 [Skatte- og finansministeriets generaldirektorat (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i> eller "DGTF"), meddelelse nr. 13665/2007 af 30.7.2007]	11,07 %
Første halvdel af 2008 [DGTF-meddelelse nr. 2152/2008 af 29.1.2008]	11,20 %
Andel halvdel af 2008 [DGTF-meddelelse nr. 19995/2008 af 14.7.2008]	11,07 %
Første halvdel af 2009 [DGTF-meddelelse nr. 1261/2009 af 14.1.2009]	9,50 %
Andel halvdel af 2009 [DGTF-meddelelse nr. 12184/2009 af 1.7.2009]	8 %
Første halvdel af 2010 [DGTF-meddelelse nr. 597/2010 af 4.1.2010]	8 %
Andel halvdel af 2010 [DGTF-meddelelse nr. 13746/2010 af 12.7.2010]	8 %
Første halvdel af 2011 [DGTF-meddelelse nr. 2284/2011 af 21.1.2011]	8 %
Andel halvdel af 2011 [DGTF-meddelelse nr. 14190/2011 af 14.7.2011]	8,25 %
Første halvdel af 2012 [DGTF-meddelelse nr. 692/2012 af 17.1.2012]	8 %
Andel halvdel af 2012 [DGTF-meddelelse nr. 9944/2012 af 24.7.2012]	8 %
Første halvdel af 2013 [DGTF-meddelelse nr. 584/2013 af 11.7.2013]	7,75 %
Andel halvdel af 2013 Transaktioner omfattet af lovdekret (<i>Decreto-lei</i>) nr. 62/2013 [DGTF-meddelelse nr. 11617/2013 af 17.9.2013]	8,50 %
Andre transaktioner [DGTF-meddelelse nr. 10478/2013 af 23.8.2013]	7,50 %
Første halvdel af 2014 Transaktioner omfattet af lovdekret nr. 62/2013	8,25 %
Andre transaktioner [DGTF-meddelelse nr. 1019/2014 af 24.1.2014]	7,25 %
Første halvdel af 2014 Transaktioner omfattet af lovdekret nr. 62/2013	8,15 %
Andre transaktioner [DGTF-meddelelse nr. 8266/2014 af 16.7.2014]	7,15 %
Første halvdel af 2015 Transaktioner omfattet af lovdekret nr. 62/2013	8,05 %
Andre transaktioner [DGTF-meddelelse nr. 563/2015 af 19.1.2015]	7,05 %
Andel halvdel af 2015 Transaktioner omfattet af lovdekret nr. 62/2013	8,05 %
	7,05 %

Andre transaktioner

[DGTF-meddelelse nr. 7758/2015 af 14.7.2015]

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Yderligere oplysninger om beregning af morarentesatsen kan findes på webstedet for skatte- og finansministeriets generaldirektorat.

<http://www.dgft.pt/avisos-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Der er gratis onlineadgang til det websted, der er nævnt i svaret på spørgsmål 3.

Advarsel

Oplysningerne i dette faktablad er generelle og ikke udtømmende. De binder ikke kontaktpunktet, Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område, domstolene eller andre personer og erstatter ikke konsultation af gældende lovgivning.

Sidste opdatering: 28/02/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Rumænien

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Ministeriel bekendtgørelse nr. 13/2011 om lovbestemte almindelige renter og betaling morarenter ved misligholdelse af betalingsforpligtelser samt regulering af visse finansielle og skattemæssige foranstaltninger i banksektoren fastsættes regler for:

- almindelige renter (dvs. renter, som debitor skal betale af beløb, som den pågældende er forpligtet til at betale inden en bestemt frist, beregnet for den periode, der går forud for den dato, hvor det skyldige beløb forfalder til betaling)
- morarenter (dvs. renter, som debitor skal betale af det beløb, som den pågældende er forpligtet til at betale, fordi den pågældende ikke har betalt det pågældende beløb på forfaldsdatoen).

Artikel 2 i ministeriel bekendtgørelse nr. 13/2011 bestemmer, at hvis der ifølge retsforhold eller kontraktvilkår skal betales basisrenter og/eller morarenter af en betalingsforpligtelse (afhængigt af det enkelte tilfælde), og hvis parterne ikke udtrykkeligt har indgået aftale om en sats for disse renter, gælder de rentesatser, der er bestemt ved lov.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Lovens bestemmelser om basisrenter/morarenter/kontraktlige renter findes i artikel 3-5 i ministeriel bekendtgørelse nr. 13/2011 om lovbestemte almindelige renter og morarenter ved misligholdelse af betalingsforpligtelser samt regulering af visse finansielle og skattemæssige foranstaltninger i banksektoren:

Artikel 3 – (1) Basisrenten svarer til nationalbankens referencerente (*Banca Națională a României*), der er den pengepolitiske rente, som fastsættes af bankens bestyrelse.

2) Morarenten er lig referencerenten plus 4 procentpoint.

21) I transaktioner mellem virksomheder og mellem virksomheder og kontraherende myndigheder er strafrenten referencerenten plus 8 procentpoint.

3) I retlige forhold, der ikke vedrører en udbyttegivende virksomheds transaktioner, jf. artikel 3, stk. 3, i lov nr. 287/2009 om civilret som ændret, fastsættes den lovbestemte rente i overensstemmelse med artikel 1) og 2), reduceret med 20 %.

4) Nationalbanken offentliggør referencerenten i Rumæniens lovtidende, del I, når den pengepolitiske rente ændres.

Artikel 4 – I retsforhold på tværs af grænserne, hvor rumænsk lovgivning finder anvendelse, og betaling skal erlægges i en anden valuta, er den lovbestemte rente 6 % p.a.

Artikel 5 – 1) I retsforhold, der ikke vedrører en udbyttegivende virksomheds transaktioner, jf. artikel 3, stk. 3, i lov nr. 287/2009 om civilret som ændret, må renten ikke overstige den lovbestemte rente med mere end 50 % p.a.

2) Bestemmelser, der strider mod artikel 1), er ugyldige. I så fald fortaber kreditor retten til at opkræve en lovbestemt rente.

3) Den almindelige rente gyldighed bestemmes med henvisning til den lovbestemte rente, der er gældende på den anførte dato.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Artikel 3, stk. 1, i ministeriel bekendtgørelse nr. 13/2011 om lovbestemte almindelige renter og morarenter ved misligholdelse af betalingsforpligtelser samt regulering af visse finansielle og skattemæssige foranstaltninger i banksektoren bestemmer, at den lovbestemte rente er lig nationalbankens referencerente, dvs. den pengepolitiske rente, der fastsættes ved beslutning truffet af bankens bestyrelse. Den offentliggøres på Rumæniens nationalbanks websted <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

<http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Oplysninger om beregning af den lovbestemte rente i forskellige tilfælde findes i ovenstående svar.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Ja, på rumænsk for ministeriel bekendtgørelse nr. 13/2011 om lovbestemte almindelige renter og morarenter ved misligholdelse af betalingsforpligtelser samt regulering af visse finansielle og skattemæssige foranstaltninger i banksektoren. Se nationalbankens websted <http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

<http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

Ja, på engelsk for Rumæniens nationalbanks (BNR) referencerente. Se bankens websted <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Sidste opdatering: 29/06/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Slovenien

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Begrebet renter defineres i artikel 374 i gældsloven (*Obligacijski zakonik*, Republikken Sloveniens statstidende nr. [97/07](#) – officiel konsolideret udgave og [64/16](#) – og ved forfatningsdomstolens afgørelse (*Odlotčba Ustavnega, odl. US*), som fastsætter, at skyldneren skal betale renter ud over hovedkravet, hvis dette er fastsat ved lov, eller hvis kreditor og debitor beslutter dette.

Hvis en debitor ikke betaler sin gæld til tiden, skal denne i medfør af artikel 378, stk. 1, i OZ ud over hovedstolen også betale morarenter.

Kontraktlige renter reguleres af artikel 382 i OZ, der bestemmer, at de kontraherende parter kan aftale, at debitor ud over hovedstolen skal betale aftalte renter i den periode, der løber mellem det tidspunkt, hvor fordringen forfalder til betaling, og til den er betalt.

I Slovenien er renters rente forbudt, hvilket betyder, at forfaldne, men ikke betalte renter, ikke tillægges yderligere renter, medmindre andet er bestemt ved lov. Et kontraktvilkår om, at der skal betales renter af forfaldne renter, er derfor ugyldigt. De kontraherende parter kan imidlertid aftale en højere rente, hvis debitor ikke betaler de forfaldne renter til tiden.

Det bestemmes dog i artikel 27a i forbrugerbeskyttelsesloven [*Zakon o varstvu potrošnikov*, Republikken Sloveniens statstidende nr. 98/04 – officiel konsolideret tekst, 114/06 – lov om indførelse af euroen (*zakon o uvedbi eura, ZUE*), 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 og 19/15], at de kontraherende parter, uanset de generelle obligationsretlige bestemmelser, i tilfælde af en forbrugers forsinkede betaling kan aftale ikke at anvende en højere rente end den i OZ fastsatte.

Hvis den aftalte eller kontraktlige morarente, jf. OZ, er over 50 % højere end den fastsatte morarente, anses denne for at udgøre ågerrente, medmindre kreditor kan påvise, at han/hun ikke har udnyttet, at debitor har befundet sig i en økonomisk vanskelig situation eller haft andre problemer, eller har udnyttet dennes manglende erfaring, uforsigtighed eller afhængighed, eller at den fordel, som kreditor har opnået for sig selv eller andre, ikke er uforholdsmæssig i forhold til, hvad han/hun har givet eller forpligtet sig til at give eller gøre. Denne antagelse gælder ikke for kommercielle kontrakter, dvs. kontrakter mellem virksomheder (selskaber og andre juridiske enheder, der udøver økonomisk aktivitet, eller enkeltmandsvirksomheder).

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Artikel 378, stk. 2, i OZ bestemmer, at morarenten er 8 % p.a., medmindre andet er fastlagt i speciallovgivningen. Ifølge artikel 379 i OZ kan en kreditor og en debitor aftale en højere eller lavere morarente end den, der er fastsat ved lov (kontraktligt aftalt rente). Som allerede anført kan der ikke aftales en højere morarente i tilfælde af, at en forbruger, der er kontraherende part, ikke betaler til tiden.

Der findes en særlov, som regulerer renten, nemlig lov om fastsættelse af morarenter [(*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*) (UL RS nr. 11/07 – officiel konsolideret udgave, i det følgende benævnt ZPOMZO-1)]. Artikel 2 i denne lov bestemmer, at den gældende morarente, jf. artikel 3, stk. 1, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/35/EF af 29. juni 2000 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (EFT L 200 af 8.8.2000, s. 35), er lig med den ledende rentesats plus 8 procentpoint. Den således fastsatte rente gælder for et halvt år begyndende den 1. januar eller den 1. juli. Den ledende rente er den rentesats, som Den Europæiske Centralbank har anvendt for de vigtigste refinansieringstransaktioner inden den første kalenderdag i den relevante halvårsperiode. Finansministeren offentliggør den således fastsatte morarente og ændringer deraf i Republikken Sloveniens lovtidende. Den morarente, der gælder fra den 1. januar 2017 er på 8 % og er gyldig i seks måneder.

Den kontraktlige rente er fastsat i artikel 382 i OZ. I tilfælde, hvor der er indgået aftale om en kontraktlig rente, men ikke om den faktiske rentesats eller forfaldsdato, er renten 6 % p.a., som skal betales samtidig med hovedstolen. Når de samlede forfaldne renter overstiger hovedstolen, påløber der ikke længere kontraktlige renter.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Information om almindelige renter og morarenter kan også findes på [Nationalbankens websted](#)

Der findes en vejledende beregning af renter på [Højesterets websted](#).

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

[Lov om pengeforpligtelser](#)

[Lov om lovbestemt morarente](#)

[Lov om forbrugerbeskyttelse](#)

Sidste opdatering: 04/03/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [sk](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Lovbestemt rente - Slovakiet

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Morarenter er en **sanktion for misligholdelse** af gæld. Der betales morarenter **ud over gælden**, og renten fastsættes som en procentdel af det skyldige beløb. Misligholdelse af gæld ændrer kreditors rettigheder og skyldners forpligtelser ved lov, da en sådan misligholdelse skaber nye rettigheder og forpligtelser ud over pligten til at betale gælden, uanset om skyldner forårsagede misligholdelsen eller ej.

For så vidt angår den lovbestemte morarente, sondres der i den slovakiske lovgivning mellem morarenter i henhold til artikel 517, stk. 2, i lov nr. 40/1964, den civile lovbog (*Občianský zákonník*), og morarenter i henhold til artikel 369 i handelslovbogen (*Obchodný zákonník*). I henhold til civilretten må morarenten ikke fastsættes efter aftale mellem parterne, dvs. at de kontraherende parter ikke må træffe aftale om en højere rente end den, der er fastsat ved lov. Det modsatte gør sig gældende inden for **handelsretten**, i henhold til **hvilken virksomheder kan fastsætte morarenten efter aftale**; såfremt der ikke er indgået aftale om morarenten, er kreditor berettiget til den lovbestemte morarente.

Den lovbestemte rente er således morarenten, hvis størrelse er fastsat ved lov, afhængigt af om den pågældende sag er omfattet af civil- eller handelsretten. I henhold til civilretten må morarenten ikke være højere end den i lovgivningen fastsatte sats (dvs. at der kan indgås aftale om en lavere sats). Hvis der ikke er indgået nogen aftale, fastsættes morarenten, hvis kreditoren anmoder herom, automatisk til den lovbestemte rente. I henhold til handelsretten kan morarenten være højere eller lavere end den lovbestemte rente, og den lovbestemte rente er kun relevant, hvis der ikke foreligger en kontraktmæssig aftale.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

I henhold til artikel 517, stk. 2, i den civile lovbog er den lovbestemte morarente fastsat i lov nr. 87/1995 (*nariadenie č. 87/1995 Z.z.*), således at morarenten er fem procentpoint højere end Den Europæiske Centralbanks basisrentesats på den første dag for misligholdelsen af en gæld. Der lægges således fem procentpoint til ECB's basisrentesats (dvs. rentesatsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner). ECB's rentesatser for de enkelte perioder findes på: <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>. Morarenten på den første dag for misligholdelsen **gælder, så længe misligholdelsen varer**, og eventuelle efterfølgende justeringer af ECB's basisrentesats har ingen indflydelse på morarenten.

I henhold til handelsretten er den lovbestemte rente omfattet af bestemmelserne i handelslovbogens artikel 369, i henhold til hvilken det gælder, at kreditor, i tilfælde af misligholdelse, såfremt den pågældende har opfyldt sine lovbestemte og kontraktlige forpligtelser, har ret til at opkræve morarenter med den sats, der er aftalt i kontrakten, uden at der stilles krav om særlig underretning. Som nævnt ovenfor kan morarenten, i kommercielle forhold, ændres ved aftale. Selv når morarenten er fastsat efter aftale, skal satsen dog være i overensstemmelse med principperne om rimelige handelsvilkår. Hvis det ikke er tilfældet, kan den ved en sådan aftale fastsatte rettighed ikke beskyttes, hvilket betyder, at **retten, selv hvis renten er fastsat ved aftale, ikke kan tilkende renter med**

en sats, der er i strid med disse principper. En anden undtagelse vedrører gæld i henhold til en forbruger aftale, hvor forbrugeren er skyldner. Den aftalte morarente må i dette tilfælde ikke være højere end det beløb, der er fastsat i henhold til civilretten.

I henhold til handelslovbogens artikel 369 er skyldner, hvis der ikke er truffet aftale om morarenter, forpligtet til at betale morarenter beregnet efter den sats, der er fastsat af den slovakiske regering i lov nr. 21/2013 (*nariadenie č. 21/2013 Z.z.*). Lovgivningen tillader faste og variable morarenter. Den faste rentesats er lig med ECB's basisrentesats på den første dag for misligholdelse af gælden plus ni procentpoint; denne sats gælder, så længe misligholdelsen varer, og eventuelle efterfølgende justeringer af ECB's basisrentesats har ingen indflydelse på morarenten (hvilket er årsagen til, at denne morarente kaldes den faste rentesats). I stedet for den faste rente kan kreditor dog opkræve variable morarenter af skyldner og kan derfor kræve, at skyldner betaler morarenter med ECB's gældende basisrentesats på den første dag i det relevante kalenderhalvår plus otte procentpoint. Hvis kreditor vælger den variable morarente, finder denne metode til beregning af renten (ikke den sats, der gælder, når misligholdelsen forekommer, men metoden for beregning af satsen) anvendelse, så længe misligholdelsen varer. Variable morarenter indebærer derfor, at morarenten kan ændre sig i overensstemmelse med ændringer i ECB's gældende basisrentesats på den første dag i det relevante kalenderhalvår, dvs. den 1. januar og den 1. juli. ECB's rentesatser for de enkelte perioder findes på: <https://www.nbs.sk/en/statistics/financial-markets/interest-rates/interest-rates-of-the-ecb>.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Metoden til beregning af morarenten er beskrevet klart og tydeligt i lovgivningen. Den aktuelle morarentesats offentliggøres af Slovakiets justitsministerium (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (<https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Aktualna-sadzba-zakonnych-urokov-z-omeskania/Uvod.aspx>). Den er også uformelt tilgængelig på <http://www.najpravo.sk/>, som ofte anvendes af slovakiske kreditorer og skyldnere samt deres advokater. Dette websted giver også mulighed for let beregning af morarenten med en beregner til formålet.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Ud over linket ovenfor kan den aktuelle relevante lovgivning (den civile lovbog og handelslovbogen) og de relevante love (lov nr. 87/1995 og 21/2013) findes på følgende websteder: <http://www.zbierka.sk/> og <https://www.slov-lex.sk/domov>.

Sidste opdatering: 10/02/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Den originale sprogudgave af denne side [fi](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Følgende sprog er allerede oversat.

Lovbestemt rente - Finland

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Lovbestemte renter skal efter finsk ret forstås som både de renter, der tilskrives fordringer før forfaldsdagen, og morarenter ved forsinket betaling. Bestemmelserne vedrørende de to former for lovbestemte renter er fastsat i renteloven (lov nr. 633/1982). Forpligtelsen til at betale renter eller morarenter ved forsinket betaling er fastlagt i renteloven, medmindre andet følger af skyldnerens forpligtelser eller forretningspraksis, eller medmindre andet er bestemt ved lov, jf. rentelovens § 2, stk. 1.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Renter af gældsforpligtelser: Skyldneren skal ikke betale renter for den periode, der går forud for en fordrings forfaldsdato, jf. rentelovens § 3, stk. 1).

Parterne kan dog aftale, at der skal betales renter. Hvis forpligtelsen til at betale renter er aftalt, uden at der samtidig er aftalt en rentesats, skal skyldneren betale en årlig rente i overensstemmelse med den referencesats, der er fastsat i rentelovens § 12 (jf. § 3, stk. 2).

Med hensyn til kreditaftaler, hvorefter forbrugeren får udbetalt et kontant beløb, finder bestemmelsen i § 17a i kapitel 7 i lov om forbrugerbeskyttelse (38/1978) også anvendelse. Det fremgår heraf, at såfremt kreditbeløbet eller kreditloftet er under 2 000 EUR, må ÅOP for kreditten ikke overstige referencesatsen som anført i rentelovens § 12, plus 50 procentpoint.

Strafrente på forsinkede betalinger: For aftaler, der er omfattet af loven om betalingsbetingelser i kommercielle kontrakter (30/2013), er morarenten ved forsinkede betalinger 8 procentpoint højere end den referencesats, der er gældende på det pågældende tidspunkt, jf. rentelovens § 4a, stk. 1. Denne ligger på nuværende tidspunkt på 8 % (efterår 2017). For andre aftaler er morarenten ved forsinkede betalinger 7 procentpoint højere end den referencesats, der er gældende på det pågældende tidspunkt, jf. rentelovens § 4. Denne ligger på nuværende tidspunkt på 7 % (efterår 2017).

Med hensyn til forbrugergæld er bestemmelserne i renteloven om morarente ved forsinkede betalinger ufravigelige, og det er ikke muligt at aftale en højere rente ved forsinkede betalinger, jf. rentelovens § 2, stk. 2. For anden gæld er det muligt at aftale en morarente ved forsinkede betalinger. I kontrakter, der er omfattet af loven om betalingsbetingelser i kommercielle kontrakter, er det ikke muligt at aftale, at fordringshaveren ikke har ret til at opkræve morarenter ved forsinkede betalinger, og hvis skyldneren er kontraherende part, er det ikke muligt at aftale en lavere rente ved forsinkede betalinger end den, der er fastlagt i § 4a, stk. 1, i renteloven (jf. § 8 i lov om betalingsbetingelser i kommercielle kontrakter).

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Referencesatsen i renteloven er den rente, som Den Europæiske Centralbank har anvendt i forbindelse med sin seneste væsentlige refinansieringsaktion inden den første kalenderdag i hvert halvår, rundet op til nærmeste halve procentpoint (rentelovens § 12).

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

En uofficiel engelsk oversættelse af **renteloven** findes på: <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaanokset/1982/en19820633.pdf>.

Den finske og svenske udgave af loven findes på: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820633?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=Korkolaki>.

Lov om betalingsbetingelser i kommercielle kontrakter findes på: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030?se>.

Forbrugerbeskyttelsesloven findes på: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038?se>.

Sidste opdatering: 06/03/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Lovbestemt rente - Sverige

1 Er der fastsat bestemmelser om lovbestemte renter i dette medlemsland? I bekræftende fald, hvordan defineres "lovbestemt rente" i dette medlemsland?

Bestemmelserne om renter findes i renteloven (*räntelagen*, 1975:635). Disse bestemmelser finder anvendelse, medmindre andet er aftalt i en kontrakt, et løfte eller på anden vis. Visse kontraktbetingelser er dog ugyldige i henhold til loven.

2 I bekræftende fald, hvor stort er beløbet/hvor høj er rentesatsen, og hvad er retsgrundlaget herfor? Hvis der er fastsat forskellige satser for lovbestemte renter, under hvilke forhold og på hvilke betingelser finder disse i så fald anvendelse?

Krav om tilbagebetaling

Når der er fremsat et betalingspåkrav, f.eks. på grund af misligholdelse af en kontrakt, er renten referencerentesatsen (som i februar 2016 var 0 %) plus 2 procentpoint. Renter betales fra den dato, hvor udbetalingen fandt sted, til og med den dato, hvor tilbagebetaling sker, eller, hvis kravet ikke opfyldes til tiden, til og med det tidspunkt, hvorfra der skal betales renter efter bestemmelserne om forfaldne fordringer.

Forfaldne fordringer

Den rente, der skal betales af forfaldne fordringer, er referencerentesatsen (0 % i februar 2016) plus 8 procentpoint. Følgende bestemmelser finder anvendelse.

- Hvis forfaldsdatoen er fastlagt på forhånd, skal der betales renter af beløbet fra denne dato.
- Hvis kravet er baseret på en persons forpligtelse til redegøre for et beløb, som den pågældende har modtaget fra hovedmanden eller tredjemand, skal der betales renter fra den dato, hvor redegørelsen sker, eller, hvis der ikke sker nogen redegørelse, fra den dato, hvor redegørelsen burde have været sket.
- For andre udestående krav er den generelle regel, at der skal betales renter fra den 30. dag efter, at kreditor har sendt en faktura eller på anden måde fremsætter sit krav om betaling af en bestemt sum, idet det skal anføres, at manglende betaling vil medføre, at der skal betales renter af beløbet. Debitor skal ikke betale renter, før den pågældende modtager fakturaen eller kravet.

I handelstransaktioner mellem handlende skal der betales renter, uanset om det fremgår af betalingskravet, at manglende betaling vil medføre en forpligtelse til at betale renter. Det samme er tilfældet, hvor en handlende i forbindelse med sine handelstransaktioner har et krav mod en offentlig myndighed eller et andet offentligt organ vedrørende leverede varer eller tjenesteydelser.

I tilfælde af et erstatningskrav (*skadestånd*) eller lignende godtgørelse, som ikke kan bestemmes uden yderligere undersøgelser, skal der betales renter af det skyldige beløb fra 30. dagen efter, at kreditor kræver betaling og fremlægger en opgørelse over, hvad den pågældende med rimelighed kan kræve. Debitor har ikke pligt til at betale renter, før den pågældende modtager kravet og opgørelsen.

Uanset eventuelle andre bestemmelser skal der under alle omstændigheder senest betales renter fra den dato, hvor der fremsættes et betalingspåkrav (*betalningsföreläggande*) eller en stævning (*stämning i mål*) i et inddrivelsessøgsmål.

Hvis der er tale om et erstatningskrav i forbindelse med en forsættelig lovovertrædelse, og erstatningskravet ikke er i form af livrente (*livränta*), skal der betales renter fra den dato, hvor skaden blev lidt.

Krav, hvoraf der skal betales renter før forfaldsdatoen

Hvis der skal betales renter af et krav på forfaldstidspunktet, og der ikke sker betaling i tide, anvendes fortsat den rentesats, der fandt anvendelse før forfaldsdatoen. Den rente, der skal betales, kan dog aldrig være lavere end den, der skulle have været betalt på et udestående, der ikke var rentebærende før forfaldsdatoen.

Tilpasning af rentesatsen

Rentesatsen kan tilpasses, hvis debitor har været forhindret i at betale i tide på grund af sygdom, arbejdsløshed eller tilsvarende omstændigheder, som den pågældende ikke har kontrol over, og det ville være urimeligt at kræve, at han/hun betaler den fulde rentesats i henseende til den deraf resulterende forsinkelse.

3 Findes der eventuelt yderligere oplysninger om, hvordan den lovbestemte rente beregnes?

Nej.

4 Er der gratis onlineadgang til ovennævnte retsgrundlag?

Dette link giver adgang til en uofficiel udgave af [renteloven \(räntelagen\)](#).

Sidste opdatering: 23/02/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.